

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

**Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2010 – 2014
na úseku verejného zdravotníctva**

Bratislava, január 2011

VEREJNÉ ZDRAVOTNÍCTVO A PREVENCIA

3.

Vláda SR posilní prevenciu a motiváciu k nej vrátane podpory a financovania existujúcich celonárodných programov, ako sú Národný program prevencie ochorení srdca a ciev, Národný program duševného zdravia, Národný program starostlivosti o deti a dorast, a vytvorí ďalšie, najmä so zameraním na seniorov a onkologických pacientov, bez nároku na dodatočné rozpočtové zdroje. Ministerstvo zdravotníctva SR prehodnotí súčasné celoštátne preventívne a zdravotné programy z pohľadu medicíny založenej na dôkazoch, ako aj revíziu z pohľadu ekonomickej efektivity. Následne Ministerstvo zdravotníctva SR nanovo stanoví ich zámer, ciele, rozsah, sledovanie, kontrolu a vyhodnocovanie.

Táto úloha je čiastočne riešená aj v hlavnej úlohe 1, podúloha 1a) a úloha č. 1b) príslušnými dokumentmi.

3.1 Zabezpečenie dôsledného a detailného prehodnocovania existujúcich Národných programov (ďalej len „NP“), ktoré budú definované a realizované s dôkladnou kontrolou determinantov zdravia a efektívnym zdravotným dozorom.

Cieľ: Prehodnotenie NP

Nástroj: materiál predkladaný na rokovanie vlády SR

1a) Vypracovanie nových NP a prehodnotenie existujúcich NP.

Termín: 31.03.2012

3.2 Rozšírenie podpory zdravia do iných oblastí života obyvateľstva Slovenskej republiky.

Cieľ: Zainteresovanie všetkých sektorov do ochrany a podpory zdravia obyvateľstva v súlade so závermi a odporúčaniami WHO (Svetovej zdravotníckej organizácie), koordinácia plnenia Národného programu podpory zdravia (NPPZ) na národnej úrovni aj regionálnych úrovniach.

Nástroj: úprava organizačného poriadku MZ SR a štatúty

Opatrenie 1.

1a) Vytvoriť poradný orgán MZ SR na medzirezortnú koordináciu realizácie Národného programu podpory zdravia (ÚKROPZ – ústredná koordinačná rada ochrany a podpory zdravia).

Termín: 31.03.2012

Opatrenie 2.

1b) Inicovať doplnenie regionálnych programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja všetkých vyšších územných celkov o oblasť zdravotného stavu obyvateľstva príslušného regiónu a dopadov jednotlivých aktivít samosprávneho kraja na zdravie obyvateľstva regiónu.

Cieľ: Zainteresovanie samosprávnych krajov do systému ochrany a podpory zdravia obyvateľstva, zabezpečenie multisektorového pohľadu na ochranu a podporu zdravia aj na úrovni regiónov.

Nástroj: iniciovať novelizáciu regionálnych programov samosprávnych krajov

Termín: 31.03.2012

Opatrenie 3.

1c)) Zvážiť možnosť zavedenia licencie zdravotníckych pracovníkov na výkon individuálneho, skupinového a hromadného poradenstva v oblasti ochrany a podpory zdravia (okrem licencií na poskytovanie zdravotnej starostlivosti).

Cieľ: Zainteresovanie širšieho okruhu zdravotníckych pracovníkov do ochrany a podpory zdravia obyvateľstva.

Nástroj: zákon, vykonávací právny predpis

Termín: 31. 03.2012

Opatrenie 4.

1d) Zavedenie ukazovateľov merania výkonnosti zdravotníckych preventívnych intervenčných programov a merania dopadov intervenčných zdravotníckych a iných vplyvov na zdravie obyvateľstva.

Cieľ: Zlepšenie hodnotenia, riadenia a odborného usmerňovania intervenčných programov a iných aktivít.

Nástroj: analýza

Termín: 31.03.2012

Obsahová náplň: Analytický materiál o meraní výkonnosti zdravotníckych preventívnych a intervenčných programov a o meraní dopadov intervenčných zdravotníckych a iných vplyvov (Health Impact Assessment- HIA) v oblasti verejného zdravia.

Opatrenie 5.

1e) Zavedenie národnej legislatívy v oblasti hodnotenia dopadov na zdravie (Health Impact Assessment - HIA) a posilnenie inštitucionalizácie HIA v procese tvorby politických a strategických rozhodnutí.

Cieľ: Zlepšenie riadenia a odborného usmerňovania procesov hodnotenia dopadov na zdravie pri rozhodovaní na národnej i regionálnej úrovni uplatňovaním princípu predbežnej opatrnosti (precautionary principle) vydaním vyhlášky MZ SR, ktorou sa upraví postup pri hodnotení dopadov na zdravie metódami uplatňovanými v EÚ v súlade s odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie.

Nástroj: zákon, vykonávací právny predpis

Termín: 31.12.2011

Opatrenie 6.

1f) Dopytovo orientovaná výzva MZ SR prostredníctvom Operačného programu Zdravotníctvo.

Cieľ: Podpora rozvoja verejného zdravotníctva programom prostredníctvom vybraných aktivít.

Nástroj: výzva

Termín: 31.03.2012

3.3 Aktualizácia národných programov a akčných plánov ÚVZ SR.

Cieľ: Definovanie reálnych cieľov zdravotnej politiky, materiál ponúkne možnosť na jeho participácii aj fóru „Iniciatíva 2020“.

Termín: 31.03.2012

1a) Aktualizácia Národného programu podpory zdravia obyvateľov Slovenskej republiky.

Nástroj: materiál predkladaný na rokovanie vlády SR

Termín: 31.12.2011

Obsahová náplň:

- forma spolupráce Úradu verejného zdravotníctva SR a príslušných odborných spoločností, inštitúcií a organizácií,
- určenie nemedicínskych parametrov na sledovanie zdravotného stavu obyvateľstva pre aplikáciu vo verejnom zdravotníctve ale aj v iných sektoroch zdravotníctva,
- určenie postavenia regionálnych úradov verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) v zabezpečovaní zdravotnej politiky,
- prehodnotenie doterajšieho systému kontroly nad činnosťou pracovnej zdravotnej služby a zabezpečenie zvyšovania kvality poskytovaných odborných poradenských služieb pre zamestnávateľov v oblasti ochrany zdravia pri práci,
- definovanie postavenia komunitných pracovníkov v organizačnej štruktúre úradov verejného zdravotníctva s vymedzením konkrétnych právomoci a povinností,
- určiť a dodržiavať kvalifikačné predpoklady na výkon povolania v RÚVZ .

1b) Národný akčný plán na kontrolu tabaku na roky 2012 – 2014.

Cieľ: Realizácia aktivít na podporu nefajčenia zo strany rezortov.

Nástroj: materiál predkladaný na rokovanie vlády SR

Termín: 30.11. 2011

Obsahová náplň: V zmysle uznesenia vláda SR č. 438/2008 a v zmysle odporúčaní WHO.

1c) Aktualizácia Národného akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľstva SR (NEHAP).

Cieľ: Realizácia implementácie záverov 5. ministerskej konferencie o životnom prostredí a zdraví v Parme 2010 v podmienkach SR.

Nástroj: materiál predkladaný na rokovanie vlády SR

Termín: 31.12.2011

Zdôvodnenie: Na 5. ministerskej konferencii v Parme bola prijatá Deklarácia ministrov, ktorá zaväzuje SR pokračovať v procese zlepšovania životného prostredia a zdravia obyvateľov SR s osobitným zameraním na detskú populáciu. Hlavným zámerom je zníženie záťaže obyvateľstva, ktorá vyplýva z negatívnych vplyvov environmentálnych determinantov zdravia a ktorá podľa údajov WHO zodpovedá za 25 – 33 % celkových zdravotných problémov.

1d) Informácia o plnení národných cieľov Protokolu o vode a zdraví k Dohovoru o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier z roku 1992.

Cieľ: Plnenie národných cieľov, stanovených pre implementáciu Protokolu o vode a zdraví v Slovenskej republike v roku 2007.

Nástroj: materiál predkladaný na rokovanie vlády SR

Termín: 31.12.2011

Zdôvodnenie: Cieľom úloh stanovených v oblasti vôd je podporovať v rámci trvalo udržateľného rozvoja na všetkých relevantných stupňoch v národnom i medzinárodnom kontexte ochranu ľudského zdravia a blahobytu prostredníctvom lepšieho využívania vody,

prevencie, kontroly a znižovania výskytu ochorení súvisiacich s vodou. Národné ciele, stanovené v roku 2007 pre implementáciu protokolu na Slovensku, nadväzujú na národné správy o zabezpečení záväzkov Slovenskej republiky z rokov 2003 a 2005 plnia sa v spolupráci s rezortom životného prostredia.

1e) Pokračovanie v realizácii úloh vyplývajúcich z aktualizovaného Programu озdravenia výživy obyvateľov SR.

Cieľ: Poskytnutie komplexnej informácie o realizácii úloh vyplývajúcich z aktualizovaného Programu озdravenia výživy obyvateľov SR prijatého uznesením vlády SR č. 940 zo 17. decembra 2008 v rezorte zdravotníctva, pôdohospodárstva, práce, sociálnych vecí a rodiny, vnútra, obrany, kultúry a školstva.

Nástroj: materiál predkladaný na rokovanie vlády SR

Termín: 30.04. 2011 a potom každé dva roky

Zdôvodnenie: Cieľom je vytvorenie podkladov pre prehodnotenie aktualizovaného Programu озdravenia výživy obyvateľov SR na základe dosiahnutých výsledkov v procese озdravenia výživy a zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva SR.

1f) Pokračovanie v realizácii úloh Národného programu prevencie obezity.

Cieľ: Vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii a eliminuje epidemický výskyt nadhmotnosti a obezity.

Nástroj: materiál predkladaný na rokovanie vlády SR

Termín: 31. 12. 2010

Zdôvodnenie: Na vytvorenie spoločenského prospešného systému, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii a eliminácii epidemického výskytu nadhmotnosti a obezity je potrebné zabezpečiť funkčný systém spolupráce praktických lekárov s poradenskými centrami ochrany a podpory zdravia v sieti RÚVZ.

3.4 Medzinárodné zdravotné predpisy.

Cieľ: Posilniť globálnu zdravotnú bezpečnosť (varovanie a reakciu na epidémie, ohrozenie biologickými zbraňami, chemickými látkami a rádioaktívnym materiálom).

Nástroj: zákon, vykonávací právny predpis

Termín: 31. 12. 2010

Obsahová náplň: Implementovanie Medzinárodných zdravotných predpisov (2005) do legislatívy SR a to v rámci implementácie zriadenia Národného ohniskového bodu pre medzinárodné zdravotné predpisy, definovanie ohrozenia verejného zdravia ako mimoriadnej udalosti na účely zákona o civilnej ochrane obyvateľstva, zefektívnenie spolupráce orgánov verejného zdravotníctva a orgánov civilnej ochrany pri riešení ohrozenia verejného zdravia.

3.5 Novela zákona o ochrane nefajčiarov.

Cieľ: Posilniť a prijať opatrenia v oblasti ochrany nefajčiarov a ochrany zdravia detí a mládeže a vytvoriť podmienky na zlepšenie kontroly fajčenia a predaja tabakových výrobkov.

Nástroj: zákon, vykonávací právny predpis

Termín: 30.06.2011

Obsahová náplň: Z výsledkov štátneho zdravotného dozoru vykonávaného orgánmi verejného zdravotníctva, ako aj z prieskumov verejnej mienky vyplýva požiadavka prijatia legislatívnej úpravy, ktorá bude regulovať fajčenie v baroch, reštauráciách a obchodných centrách a pod.

4.

Vláda SR zavedie bonus pre dospelých obyvateľov, ktorí nevyčerpali zdravotnú starostlivosť v danom roku. Vláda SR stanoví jednotné podmienky poskytnutia bonusu tak, aby sa predišlo selekcii pacientov zdravotnými poisťovňami.

Cieľ: Vytvorenie základného rámca pre uplatnenie získania uvedeného bonusu v praxi.

Nástroj: zákon, vykonávací právny predpis

1a) Novela zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Termín: 31.03.2014

5.

Vláda SR sa bude zaoberať rozsahom povinného a odporúčaného očkovania detí v zmysle odporúčaní WHO a ECDC.

1a) Zabezpečenie Národného imunizačného programu SR.

Cieľ: Zabezpečenie realizácie imunizačného programu v prípadoch ochorení, ktorým možno predchádzať očkovaním v súlade s odporúčaním WHO a ECDC. Udržať a aktualizovať rozsah povinného a odporúčaného očkovania podľa najnovších odborných poznatkov a aktuálnej epidemiologickej situácie v Slovenskej republike.

Nástroj: zákon, vykonávací právny predpis

Termín: 30. 06. 2012

Obsahová náplň: Zníženie, resp. udržanie nízkeho až nulového výskytu infekčných ochorení preventabilných očkovaním zabezpečením vysokej úrovne zaočkovanosti.